

Det episke teater og Bertolt Brecht

Teori: Klar Scene s. 124-127 + s. 133 *eller* Kommas Teaterbog s. 52-56 + s. 73-75 + s. 90-95.

Interview med Sonja Richter (om arbejdet med Brecht). Fra: Lene Kobbernagel: Skuespilleren på arbejde, Frydenlund.

Klip fra *Dogville* af Lars von Trier.

Modul 1 (= 100 minutter):

Gennemgang af teori (Klar Scene s. 124-127 + s. 133).

Spørgsmål til teoretisk gennemgang:

1. Hvad betyder re-teatralisering og hvad er det en reaktion mod?
2. Giv eksempler på forskellige teaterfolks opgør med virkelighedsillusionen. Inddrag billederne 64 og 65 i Klar Scene.
3. Hvad er formålet med Brechts teater? Hvorfor bryder han med indlevelsesteknikken?
4. Redegør for Brechts arbejde med sine lærestykker.
5. Hvad kendetegner det episke teaters dramaturgi?
6. Hvordan opfatter Brecht tilskuerens rolle?
7. Forklar Verfremdungs-effekten.
8. Hvilke virkemidler anvendte Brecht til at skabe illusionsbrud?
9. Hvad karakteriserer scenografien, og hvad er dens formål? Inddrag billederne 66 og 68.
10. Hvordan skulle skuespillerne arbejde med rollen og hvilke teknikker anvendte Brecht til at forhindre indlevelse i rollen?
11. Hvor og hvordan kan vi se inspirationen fra Brechts teater i dag? Brug billede 70 som eksempel.

Opvarmning: Gå rundt mellem hinanden, tempoet varieres efter anvisning: almindelig, slow, stress. Vælg en karikeret rolle. Gå ind og ud af rollen på lærerens klap. (Musik: Mackie Messer).

Øvelser:

- 1) Parvis. Du har netop været udsat for et overfald og har nu besøg af en politimand. Politimanden spørger hele tiden: "Hvad skete der?" og du må demonstrere overfaldet for ham.
- 2) Parvis: Skuespiller og instruktør. Skuespilleren vælger en karakteristisk kropsholdning og en dialekt og fremsiger en replik som rollen. Efter hver replik henvender skuespilleren sig til instruktøren for at få vejledning. "Hvad sker der?"

Modul 2:

1) Tekst: Leif Panduro: "Rundt om Selma". (eller en anden forholdsvis neutral tekst, som fx skildrer en hverdagssituation).

Spil teksten igennem nogle gange på naturalistisk vis. Forsøg herefter at anvende Verfremdungseffekter på den og fremvis for holdet:

- Sig regibemærkningerne med, henvendt til publikum
- Sig replikkerne mens alle bevægelser foretages i slowmotion
- osv.

2) Samme tekst men nu 3 personer sammen. Indbyg en fortæller, der før hver replik henvender sig til publikum, og præsenterer det, der vil blive sagt. F.eks. "B stopper A og spørger hende om følgende:....." Fremvis for holdet.

3) Diskussion af hvad Verfremdung betyder for skuespillernes stil. Sammenlign Brechts og Stanislavskijs skuespilteknikker.

4) Se klip fra Dogville som optakt til snak om Brechts scenografi.

Modul 3:

1) Forhøret:

Øvelse 1: Grupper på 3:

A genfortæller en interessant teaterforestilling / film for B, så handlingen og rollerne i forestillingen står helt klart for B. C observerer hvornår og hvordan A går ind / ud af rollerne, dvs. hvornår B demonstrerer, hvad andre sagde eller gjorde. C kommenterer.

Øvelse 2:

Alle C'erne roterer til en ny gruppe. A fortæller C om den samme teaterforestilling / film, men A må nu kun tale vrøvlesnak, sort, tal. B observerer evt. forandringer i A's kropssprog under genfortællingen. C referer hvad A har sagt, B analyserer forskellen på 1. og 2. beretning. (og så burde vi have 2 runder mere, så alle prøver at være A).

2) "Kisten": (tekst fra "Det tredje riges frygt og elendighed")

Læseprøve: 1) almindelig gennemlæsning. 2) omsæt til 3. person.

Grupperne fordeler uden videre rollerne til 1. gennemspilning. Ved hver ny gennemspilning byttes der roller. Alle prøver at registrere hvad der sker i hver gennemspilning.

1. runde: Gennemspil teksten som almindeligt drama
2. runde: Spil teksten igennem med overdrevet store bevægelser
3. runde: Spil teksten igennem med bevægelser i slow-motion

3) Iscenesættelse af "Kisten":

Vælg V-effekter til jeres iscenesættelse af "Kisten" (fx direkte henvendelser til publikum, skilte, fortællerkommentarer, regibemærkninger, sangen, omtal rollen i tredje person).

Grupperne udarbejder et spilforslag og indøver det.

Hele forløbet kan evt. afsluttes med en prøve i teorien.